

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 10 października 1985 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie w postępowaniu przed organami wymiaru sprawiedliwości.

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 i Nr 25, poz. 187 oraz z 1983 r. Nr 5, poz. 33) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Opłata za czynności adwokackie w zespole adwokackim, zwana dalej „opłatą”, obejmuje ustalone wynagrodzenie adwokata oraz ryczałt w wysokości 80% tego wynagrodzenia.

2. Wynagrodzenie adwokata ustala się na podstawie stawek określonych w rozdziałach 2, 3 i 4.

3. Wysokość wynagrodzenia adwokata — członka zespołu adwokackiego, zwanego dalej „zespołem”, określa umowa między zespołem reprezentowanym przez kierownika zespołu a klientem.

4. Przy określaniu wysokości wynagrodzenia adwokata bierze się pod uwagę charakter i stopień złożoności sprawy, wymagany nakład pracy, a także poziom kwalifikacji zawodowych adwokata.

5. Wynagrodzenie adwokata ustalone według stawek określonych w rozporządzeniu może być obniżone (§ 4) lub podwyższone (§ 5), z tym że z kilku podstaw obniżki lub podwyżki wynagrodzenia uwzględnia się tylko jedną.

W razie zbiegu podstaw do obniżki i podwyżki, wynagrodzenie ustalone w trybie ust. 4 nie ulega zmianie.

§ 2. 1. Opłaty należą się zespołowi za ogół czynności związanych z prowadzeniem sprawy w danej instancji bez względu na wynik sprawy.

2. W razie nie usprawiedliwionego odwołania pełnomocnictwa lub w razie zrzeczenia się pełnomocnictwa przez adwokata z winy klienta, zespołowi należą się opłaty za prowadzenie sprawy w instancji, w której odwołanie nastąpiło, oraz za prowadzenie sprawy w instancjach poprzednich, jeżeli adwokat brał w nich udział.

3. W wypadku przewidzianym w ust. 2 zespołowi należy się 50% opłaty oraz zwrot wydatków, jeżeli adwokat nie występował jeszcze w danej sprawie przed sądem albo innym organem państwowym.

4. W innym wypadku zespołowi należą się opłaty za faktycznie wykonywane czynności.

§ 3. 1. Wysokość wynagrodzenia adwokata, nie przewidzianego w rozporządzeniu, ustala kierownik zespołu, przyjmując za podstawę wynagrodzenie w sprawach o najbardziej zbliżonym charakterze.

2. Kierownik zespołu adwokackiego może w szczególności uzasadnionych wypadkach zwolnić klienta w całości lub w części z obowiązku uiszczenia opłaty.

3. Decyzja kierownika zespołu w sprawie zastosowania obniżki lub podwyżki wynagrodzenia adwokata lub zwolnienia w myśl ust. 2 powinna być podjęta na piśmie.

§ 4. Wynagrodzenie adwokata podlega obniżeniu o 50%.

- 1) jeżeli wyłącznym źródłem utrzymania klienta jest emerytura, renta lub inne zaopatrzenie albo wynagrodzenie za pracę, a dochód na członka rodziny pozostającej na jego utrzymaniu nie przekracza kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników w uspołecznionych zakładach pracy,
- 2) jeżeli przedmiotem zlecenia jest roszczenie o rentę, emeryturę, dożywocie lub alimenty, a klient nie ma stałego źródła utrzymania.

§ 5. 1. Wynagrodzenie adwokata może być podwyższone, nie więcej jednak niż o 50%, w sprawach o szczególnie skomplikowanym charakterze bądź wymagających wydatnie zwiększonego nakładu pracy lub szczególnego poziomu kwalifikacji adwokata występującego w sprawie.

2. W razie gdy przedsiębiorstwo handlu zagranicznego lub inna jednostka gospodarki uspołecznionej zleca zespołowi adwokackiemu sprawę rozstrzyganą przed zagranicznym sądem, wynagrodzenie może być wyższe od stawek przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

3. W razie gdy zespołowi adwokackiemu zleca sprawę do prowadzenia osoba zagraniczna, opłata za czynności adwokackie pobierana jest w wysokości odpowiedniej do stosowanej w kraju, w którym ta osoba zamieszkuje.

§ 6. Jeżeli wskutek orzeczenia instancji wyższej doszło do ponownego rozpoznania sprawy w pierwszej instancji, zespołowi należy się 75% opłaty za ponowne prowadzenie sprawy w tej instancji.

§ 7. Klient może wpłacić do kasy zespołu adwokackiego do rozliczenia określone kwoty na pokrycie następujących wydatków:

- 1) kosztów sądowych,
- 2) opłat skarbowych,
- 3) kosztów delegacji rozliczanych na zasadach określonych dla pracowników państwowych (Monitor Polski z 1981 r. Nr 14, poz. 106, z 1982 r. Nr 4, poz. 19 i z 1984 r. Nr 2, poz. 12),
- 4) kosztów przepisywania i kopiowania akt — z tytułu odpłatnego zlecenia tych czynności,
- 5) innych celowych udokumentowanych wydatków.

§ 8. 1. W razie wyjazdu adwokata do innej miejscowości w kilku sprawach, koszt przejazdu, noclegu i diety dzieli się stosunkowo

2. W razie dokonywania czynności przez adwokata, który mieszka stale poza siedzibą zespołu, nie należą się koszty przejazdu i noclegu oraz diety, jeżeli czynności dokonane zostały w miejscu zamieszkania tego adwokata lub w siedzibie zespołu adwokackiego.

§ 9. Kłenci zespołów uiszczają opłatę i dokonują wpłaty kwot przyjętych do rozliczenia do kasy zespołu bądź bezpośrednio, bądź za pomocą obowiązujących w obrocie sposobów uiszczania należności. Prowadzącemu sprawę adwokatowi nie wolno — pod odpowiedzialnością

dyscyplinarną — pośredniczyć w dokonywaniu wpłat do zespołu i przyjmować wpłaty, chyba że uchwałą zespołu zostało mu powierzone inkaso należności na rzecz zespołu.

§ 10. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do adwokata wykonującego zawód indywidualnie lub wspólnie z innym adwokatem.

§ 11. Wydatki objęte ryczałtem, o którym mowa w § 1 ust. 1, określa regulamin wydany przez Naczelną Radę Adwokacką na podstawie art. 58 pkt 12 lit. e) Prawa o adwokaturze.

Rozdział 2

Wynagrodzenie adwokata w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.

§ 12. 1. Wynagrodzenie adwokata ustala się od wartości przedmiotu sprawy, a w postępowaniu egzekucyjnym — od wartości egzekwowanego roszczenia, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. W razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia wynagrodzenia, bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od instancji następnej.

2. Wynagrodzenie adwokata wynosi przy wartości przedmiotu sprawy:

1)	do	2.000 zł	— od	300 do	1.000 zł
2)	od	2.001 do	4.000 zł	— od	500 do 1.400 zł
3)	od	4.001 do	7.000 zł	— od	600 do 1.600 zł
4)	od	7.001 do	10.000 zł	— od	700 do 1.700 zł
5)	od	10.001 do	15.000 zł	— od	800 do 2.100 zł
6)	od	15.001 do	20.000 zł	— od	1.000 do 2.300 zł
7)	od	20.001 do	40.000 zł	— od	1.400 do 3.500 zł
8)	od	40.001 do	70.000 zł	— od	1.800 do 4.200 zł
9)	od	70.001 do	100.000 zł	— od	2.200 do 4.500 zł
10)	od	100.001 do	200.000 zł	— od	2.600 do 5.900 zł
11)	od	200.001 do	300.000 zł	— od	3.000 do 7.300 zł
12)	od	300.001 do	1.000.000 zł	— od	3.600 do 10.000 zł
13)		ponad 1.000.000 zł	— od	5.000 do	20.000 zł

§ 13. 1. Wynagrodzenie adwokata wynosi w sprawach:

- 1) o rozwód i o unieważnienie małżeństwa — od 800 do 3.800 zł,
- 2) o stwierdzenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa — od 500 do 1.200 zł,
- 3) o przysposobienie — od 300 do 500 zł,
- 4) o pozbawienie, ograniczenie, zawieszenie lub przywrócenie władzy rodzicielskiej oraz o odebranie dziecka — od 300 do 500 zł,
- 5) o ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie ojcostwa, unieważnienie uznania dziecka i rozwiązanie przysposobienia — od 300 do 800 zł.

- 6) o ubezwłasnowolnienie — od 400 do 1.200 zł,
- 7) o uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu — od 300 do 700 zł,
- 8) o rozstrzygnięcie co do aktów stanu cywilnego — od 200 do 500 zł,
- 9) o rozstrzygnięcie w istotnych sprawach rodziny lub co do zarządu majątkiem wspólnym — od 400 do 700 zł,
- 10) o zniesienie wspólności majątkowej między małżonkami — od 400 do 1.700 zł,
- 11) o podział majątku wspólnego między małżonkami — stawkę obliczoną na podstawie § 12 od wartości udziału małżonka zastępowanego przez adwokata, a w wypadku zgodnego wniosku małżonków — 50% tej stawki,
- 12) o alimenty, o nakazanie wypłacania wynagrodzenia za pracę do rąk drugiego małżonka — w zakresie zastępstwa strony dochodzącej tych roszczeń — od 300 do 800 zł.

2. Stawki określone w ust. 1 pkt 1 obejmują również wynagrodzenie od roszczeń majątkowych, dochodzonych łącznie w sprawie, z wyjątkiem roszczeń przewidzianych w art. 58 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, od których pobiera się wynagrodzenie dodatkowe na zasadach ogólnych.

3. Stawki określone w ust. 1 pkt 5 obejmują w sprawach o ustalenie ojcostwa również roszczenia majątkowe strony powodowej.

§ 14. Za prowadzenie sprawy z zakresu własności i innych praw rzeczowych oraz z zakresu prawa o księgach wieczystych wynagrodzenie adwokata wynosi w sprawach:

- 1) o stwierdzenie zasiedzenia własności lub użytkownika nieruchomości — 50% stawki obliczonej na podstawie § 12 od wartości prawa,
- 2) o rozgraniczenie — od 600 do 1.700 zł,
- 3) dotyczących służebności — od 300 do 1.000 zł,
- 4) o naruszenie posiadania — od 600 do 1.900 zł,
- 5) o wpis w księgę wieczystej lub o założenie zbioru dokumentów albo o umorzenie hipoteki — od 200 do 500 zł,
- 6) o zniesienie współwłasności — stawkę obliczoną na podstawie § 12 od wartości udziału współwłaściciela zastąpionego przez adwokata, a w wypadku zgodnego wniosku uczestników — 50% tej stawki,
- 7) związanych z korzystaniem lub zarządem rzeczą wspólną — od 400 do 1.000 zł,
- 8) o usunięcie niezgodności między wpisem w księgę wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym — 50% stawki obliczonej na podstawie § 12 od wartości prawa dotkniętego niezgodnością.

§ 15. Za prowadzenie spraw z zakresu prawa spadkowego wynagrodzenie adwokata wynosi w sprawach:

- 1) o zabezpieczenie spadku, dokonanie spisu inwentarza, przyjęcie i odrzucenie spadku, ogłoszenie testamentu i nakazanie jego złożenia, zarządu spadku nieobjętego i wyjawienie przedmiotów spadkowych — od 200 do 500 zł,
- 2) o stwierdzenie nabycia spadku — od 450 do 1.200 zł, a jeżeli przedmiotem postępowania jest również ważność testamentu — od 600 do 2.100 zł,
- 3) o dział spadku — stawkę obliczoną na podstawie § 12 od wartości udziału spadkowego uczestnika zastępowanego przez adwokata, a w wypadku działu na zgodny wniosek uczestników postępowania — 50% tej stawki.

§ 16. Wynagrodzenie adwokata wynosi w sprawach:

- 1) o opróżnienie lokalu mieszkalnego — od 400 do 1.000 zł,
- 2) o opróżnienie lokalu użytkowego — od 500 do 1.400 zł,
- 3) o wydanie nieruchomości — od 800 do 2.400 zł.

§ 17. Za prowadzenie innych spraw wynagrodzenie wynosi w sprawach:

- 1) o uchylenie uchwały organu spółdzielni — od 600 do 1.600 zł,
- 2) o ochronę dóbr osobistych — od 800 do 2.100 zł,
- 3) o ochronę praw autorskich — od 1.500 do 4.400 zł,
- 4) dotyczących wynalazczości — stawkę obliczoną na podstawie § 12, jednak nie mniej niż 1.200 zł,
- 5) z zakresu postępowania nieprocesowego, nie wymienionych odrębnie — od 300 do 1.400 zł,
- 6) o uchylenie wyroku sądu polubownego — od 300 do 1.000 zł,
- 7) z zakresu postępowania upadłościowego i układowego — od 400 do 1.200 zł,
- 8) o uznanie orzeczeń sądów zagranicznych — od 800 do 2.600 zł,
- 9) egzekucyjnych — 50% stawki obliczonej na podstawie § 12 przy egzekucji z nieruchomości, a 25% tej stawki przy egzekucji innego rodzaju,
- 10) ze skarg na czynności komornika — od 200 do 500 zł.

Stawki określone w pkt 1, 2, 3 i 4 nie obejmują wynagrodzenia od roszczeń majątkowych dochodzonych łącznie w sprawie.

§ 18. Za prowadzenie sprawy w danej instancji należy się 75% opłaty, jeżeli sprawa toczyła się w postępowaniu nakazowym lub upominawczym, a nie doszło do rozprawy.

§ 19. 1. W sprawach z zakresu prawa pracy wynagrodzenie adwokata wynosi:

- 1) o nawiązanie umowy o pracę, o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, o przywrócenie do pracy lub o ustalenie sposobu ustania stosunku pracy — od 300 do 400 zł,
- 2) o wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4 — 75% stawki obliczonej na podstawie § 12 od wartości wynagrodzenia lub odszkodowania będącego przedmiotem sporu,
- 3) o inne roszczenia niemajątkowe — od 300 do 700 zł,
- 4) o ustalenie wypadku przy pracy, jeżeli nie jest połączone z dochodzeniem odszkodowania lub renty — od 300 do 800 zł,
- 5) o świadczenia odszkodowawcze należne z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej — 50% stawki obliczonej na podstawie § 12 od wartości odszkodowania będącego przedmiotem sporu.

2. W sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego wynagrodzenie adwokata wynosi:

- 1) w sprawach o emeryturę lub rentę — od 300 do 700 zł,
- 2) w sprawach o dodatki do emerytury i renty oraz o zasiłki z ubezpieczenia społecznego i rodzinnego — od 200 do 400 zł.

§ 20. 1. Za prowadzenie sprawy w postępowaniu rewizyjnym należy się 50% wynagrodzenia, a jeżeli w pierwszej instancji nie prowadził sprawy ten sam adwokat — 75%. w obu wypadkach nie mniej niż 300 zł; za prowadzenie sprawy przed Sądem Najwyższym należy się odpowiednio 75% i 100% wynagrodzenia, nie mniej jednak niż 500 zł.

2. Za prowadzenie sprawy w postępowaniu zażaleniowym należy się 25% wynagrodzenia, a jeżeli w pierwszej instancji nie prowadził sprawy ten sam adwokat — 50%, nie mniej niż 300 zł; za prowadzenie sprawy przed Sądem Najwyższym należy się odpowiednio 50% i 75% wynagrodzenia, nie mniej jednak niż 300 zł.

3. Za prowadzenie przed Sądem Najwyższym spraw określonych w § 19 wynagrodzenie wynosi 100% stawek wymienionych w tym paragrafie.

§ 21. Za prowadzenie sprawy w imieniu kilku osób należy się wynagrodzenie od każdej z nich, gdy zastępowanie więcej niż jednej osoby powoduje szczególne zwiększenie nakładu pracy. W tym wypadku przepis § 5 ust. 1 nie ma zastosowania.

Rozdział 3

Wynagrodzenie adwokata w sprawach karnych.

§ 22. 1. Za ogół czynności w postępowaniu karnym wynagrodzenie adwokata wynosi:

- 1) w sprawach objętych dochodzeniem — od 200 do 500 zł,
- 2) w sprawach objętych śledztwem — od 300 do 1.000 zł.

2. Wynagrodzenie adwokata za obronę wynosi przed sądem:

- 1) rejonowym w postępowaniach szczególnych — od 300 do 900 zł,
- 2) rejonowym w postępowaniu zwyczajnym — od 500 do 2.100 zł,
- 3) wojewódzkim jako II instancją — od 400 do 1.200 zł,
- 4) wojewódzkim jako I instancją oraz przed Sądem Najwyższym — od 1.200 do 3.800 zł,
- 5) wojskowym jako I instancją — od 300 do 1.700 zł.

3. Za czynności w sprawie o wznowienie postępowania wynagrodzenie adwokata wynosi od 500 do 1.400 zł, a w sprawie o podjęcie postępowania warunkowo umorzono — od 300 do 1.000 zł.

4. Za obronę w sprawach o wydanie wyroku łącznego przed sądem rejonowym i wojewódzkim wynagrodzenie adwokata wynosi od 300 do 1.200 zł.

5. Za zastępstwa w sprawach o odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub aresztowanie wynagrodzenie adwokata oblicza się od wartości przedmiotu sprawy według zasad przewidzianych w rozdziale 2.

6. Przepisy ust. 1—5 mają odpowiednie zastosowanie do wynagrodzeń na rzecz zespołu za czynności adwokata w charakterze pełnomocnika powoda cywilnego, pokrzywdzonego (pełnomocnika oskarżyciela postępowania) lub oskarżyciela prywatnego.

§ 23. Za obronę przed sądem w postępowaniu wykonawczym wynagrodzenie adwokata wynosi w sprawach:

- 1) o odroczenie lub przerwę wykonywania kary — od 200 do 900 zł,
- 2) o wykonanie warunkowo zawieszony kary — od 300 do 900 zł,
- 3) o warunkowe przedterminowe zwolnienie lub odwołanie takiego zwolnienia — od 300 do 1.000 zł,
- 4) o orzeczenie przez sąd penitencjarny nadzoru ochronnego — od 300 do 900 zł,
- 5) o umieszczenie w ośrodku przystosowania społecznego przez sąd penitencjarny — od 400 do 1.000 zł,
- 6) za czynności związane z wykonywaniem kary ograniczenia wolności oraz wykonywaniem środków zabezpieczających — od 300 do 700 zł,
- 7) za prowadzenie sprawy o zatarcie skazania — od 200 do 500 zł,
- 8) za prowadzenie sprawy o ulaskawienie — od 300 do 1.000 zł,
- 9) za pozostałe czynności w postępowaniu wykonawczym — od 200 do 900 zł.

§ 24. W sprawach, w których rozprawa trwa dłużej niż jeden dzień, dolicza się za każdy następny dzień rozprawy 20% opłaty.

§ 25. Za obronę kilku osób lub za reprezentowanie kilku osób należy się opłata od każdej z nich.

Rozdział 4

Wynagrodzenie adwokata w sprawach administracyjnych.

§ 26. Wynagrodzenie adwokata w sprawach rozpatrywanych przez Naczelny Sąd Administracyjny:

- 1) dotyczących należności pieniężnych albo praw majątkowych, jeżeli ich wartość została określona przez organ administracji państwowej lub jeżeli jest oczywista — 100% stawek określonych w § 12,

- 2) lokalowych, dotyczących lokalów mieszkalnych — od 400 do 1.000 zł, a dotyczących lokali użytkowych — od 500 do 1.700 zł,
- 3) w innych sprawach — od 300 do 1.000 zł.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 27. W sprawach będących w toku przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się aż do ich zakończenia w danej instancji dotychczasowe przepisy.

§ 28. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 grudnia 1981 r. w sprawie opłat za czynności zespołów adwokackich (Dz. U. z 1982 r. Nr 1, poz. 9).

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Minister Sprawiedliwości: *L. Domeracki*